

І ці зміни вже помітили такі відомі авторитети в галузі моди, як Олександр Васильєв: «Но вернемся к украинской моде. За полгода до этого посещения я был в Киеве председателем жюри модного конкурса «Хрустальная мечта», и изменения, произошедшие за это время, показались мне очень заметными. Стало меньше вульгарности и китча. Пришло больше уважения к женщине». Цей напрямок на кращі зміни не можливо втрачати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андросова Э.М. «Основы художественного проектирования костюма», 2004 стр.13
2. Александр Васильев. Le Temps des Modes «Этюды о моде и стиле» Москва Альпина нон-фикшн Глагол 2008 стр.426, 492
3. Наталия Семенченко «Охота на правду» Современное исследование украинского государства Саммит-книга Киев 2010 стр. 83, 94
4. Назаров Ю. Непрерывное дизайн-образование: Доклад на VII Всероссийском Фестивале Дизайна. 26 октября 2000 г./ / Дизайн ревью. – 2001. - №1 -- 2.

Надійшла 10.09.2010

УДК 378:001.895

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.М. КОЗАЧЕНКО, Ю.А. ТЕМІНДАРОВА, О.В. ГАВРИЛКО

Київський національний університет технологій та дизайну

В статті розглянуто інноваційні підходи до навчально-виховного процесу в сучасній педагогічній науці. Акцентується увага на розвиваючій системі підготовки висококваліфікованих фахівців у контексті підвищення якості освіти на базі застосування інноваційних технологій навчання

Актуальність проблеми полягає в тому, що у сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень освіти значною мірою залежатиме від результативного запровадження технологій навчання, що ґрунтуються на нових технологічних засадах, які розвивають діяльнісний підхід до навчання. Звернення до проблеми інновацій – це не дань моді, це потреба часу. Такі поняття як: «інновація», «інноваційні технології», «інноваційна політика», «інноваційний шлях розвитку» дуже поширені в сучасному науковому, технологічному, економічному, політичному середовищу. Зараз багато говорять про застосування інноваційних підходів в будь-якій сфері діяльності: наукової, технічної, виробничої, гуманітарної, зокрема, коли мова йде і про освіту.

Держава визначала й зараз визначає турботу про освіту як пріоритетний напрямок у своїй політиці [1]. Цей шлях визначено Національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті та Державною національною програмою «Освіта», котрі окреслюють напрями подальшого розвитку освіти. Постійну увагу інноваційному розвитку освіти приділяє Міністерство освіти і науки України. Для реалізації завдань, які лежать у площині зазначеної проблеми, в міністерстві створений Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, який є провідною державною науково-методичною установою.

В рамках інституту функціонує відділення інноваційних технологій освіти, основними завданнями діяльності якого є створення та науково-методичне забезпечення функціонування інноваційних технологій в освіті. Тобто, з боку правового та організаційного забезпечення зроблено немало.

Встає питання: якщо поняття про інновації так поширено в науковому, освітянському середовищі, все так добре розкладене по полицям, то чому інноваційна тема в освіті не втрачає свого значення досі, а навпаки, набирає все більшої актуальності та гостроти? На нашу думку це відбувається за різних причин.

Перша причина викликана необхідністю пошуку в суспільстві нових підходів, нових моделей, за допомогою яких можливо досягнути прогресу у розвитку самого суспільства та окремих сфер діяльності. Досягнути прогресу у будь-якої сфері діяльності можна тільки на основі інноваційного підходу та на базі інноваційної моделі розвитку суспільства, галузі, окремих підрозділів.

Друга причина полягає в тому, що значна частина нашого суспільства ще не усвідомлює сутті інноваційних процесів і не може розібратися з його змістом в конкретній галузі, зокрема в освітянській, тому тлумачать ці речення на свій розум.

Третя причина, яка впливає на актуалізацію проблеми, стосується тих, хто усвідомив поняття, але не чітко розуміє, що треба робити далі. Іноді, дискусії ідуть вже більш не про категоріальний апарат, а про впровадження інновацій у життя та отримання позитивного результату, а це підвищення якості життя, яке включає в собі якість освіти [2].

Стратегія розвитку освіти в Україні передбачає створення умов для особистісного розвитку та творчої самореалізації кожного громадянина. Вийти на рішення цих завдань можливо тільки за умов, якщо вища освіта проводити навчання на активному впровадженні в навчальний процес інноваційних підходів, нових методів, на базі, так званих, інноваційних технологій.

Об'єкти та методи дослідження

Об'єктом дослідження виступає навчально-виховний процес вищого навчального закладу, на який пливають різні фактори. Інноваційний фактор розглядається як сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, скерованих на отримання кінцевого результату навчального процесу, а саме, підвищенню якості освіти, її наближенню до потреб сучасного матеріального та нематеріального виробництва за рахунок використання інноваційних технологій навчання.

Модернізація системи освіти пов'язується, насамперед, із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій. Одним із методів дослідження є метод співвідношення понять нового у педагогіці з такими характеристиками навчального процесу як, корисність, прогресивність, позитивність, сучасне, передове.

Постановка завдання

Виходячи з проблем, які потребують свого подальшого розв'язання в галузі освіти, з боку необхідності прискореного переходу на інноваційний шлях розвитку, слід поставити стратегічне завдання на сьогоднішньому етапі модернізації вищої освіти в Україні – це забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів. Розв'язання цього стратегічного завдання можливе за умов зміни педагогічних методик та впровадження інноваційних технологій навчання.

Мета дослідження полягає в тому, щоб розкрити поняття інноваційних педагогічних технологій, пояснити методологічні вимоги, яким має відповідати будь-яке інноваційно-технологічне навчання. При цьому, інноваційне навчання забезпечується не просто застосуванням окремих способів навчання, а потребує перегляду процесу придбання знань, системності та розробки нового стилю навчання. Цей перегляд та новий підхід вимагає рішення системи завдань:

- аналіз змістовної сторони навчального процесу, та змісту кожної дисципліни;
- розробку технології представлення матеріалу і вивчення технології його обробки;
- вибір і застосування методів, прийомів, засобів і форм навчання;
- підготовку професійних педагогічних кадрів, здатних організувати та реалізувати всі вище перераховані завдання на практиці.

Результати та їх обговорення

Слід зазначити, що інноваційні процеси в галузі освіти виникали в різні історичні періоди і визначали її розвиток. Як відмічають дослідники, цей процес починається з кінця XIX початку XX століття в різних країнах світу.

У XX столітті в педагогіці виник спеціальний науково обґрунтований напрям – педагогічна інноватика [3]. Цей напрям в науці інтегрує в собі різноманітні підходи до здійснення нововведень в освіту. Історичний аналіз процесів оновлення освітнього простору свідчить, що провідною тенденцією розвитку системи освіти є їхня перманентність, тобто безперервне оновлення, пошук нових форм, методів, інструментів отримання знань. Безумовно, і це є безперечним фактом, кожні п'ять або десять років у системі освіти виявляється потреба часткового або повного перегляду її змісту, структури, методів. Тому, на нашу думку, сучасна педагогічна наука розглядає педагогічну трансформацію як особливу організацію діяльності та мислення, які спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес засвоєння, впровадження і поширення нового в освіті [4].

Таким чином, інновації в освіті реалізуються за трьома напрямками:

- вдосконалення традиційного педагогічного процесу, тобто модернізація того, що прийнято;
- трансформація традиційного процесу, тобто його радикальні перетворення;
- комплексність видозмін, які складаються з елементів модернізації, трансформації і традиційної системи.

В педагогічній практиці поширені два підходу до навчального процесу: це репродуктивний підхід до вивчення дисциплін та розвиваючий. В чому суть першого? Репродуктивний підхід побудований на засвоєнні певного матеріалу з можливістю його подальшого повторення. Другий підхід передбачає не тільки засвоєння матеріалу, але потребує використання надбаних знань у вирішенні конкретної ситуації. Це вимагає від людини більш потужної розумової діяльності, вимушує шукати варіанти вирішення проблеми на базі отриманих знань. Людина знаходиться постійно в стані пошуку. Це саме і розвиває творчий інтелект людини. Такий підхід, на нашу думку, є більш ефективним і більш адекватним до вимог сьогодення та будь якої інноваційної діяльності й тому повинен зайняти ведуче місце в реформуванні системи освіти, в перетворенні наявного традиційного (репродуктивного) підходу у навчання, до розвиваючого. До речі, такий підхід має велику кількість переваг:

- у ньому той, хто навчається, визначається як рівноправний суб'єкт навчальної взаємодії;

- навчання орієнтується не на предмет, що вивчається, а на особистість людини, на її індивідуальні особливості сприйняття, на потреби та інтереси;
- педагог у такому процесі є не передавачем знань, умінь, а організатором спільної діяльності;
- домінуючою формою навчального спілкування є діалог, який сприяє створенню атмосфери співробітництва;
- формується активна, творча, гармонічно розвинута особистість.

Слід зазначити, що інновації конкретизуються як у кожному конкретному компоненті навчально-виховного процесу: цільовому, змістовному, процесуальному, технологічному, оцінному, так і в цілісній конструкції цього процесу. Цілісна конструкція інноваційної системи має свій системоутворюючий чинник. Наприклад: лабораторна система – ґрунтується на принципі індивідуалізації навчання; проектна система – організація навчання, за якою ті, хто навчається, набувають знань і навичок у процесі планування та використання практичних завдань-проектів; інтегрована (комплексна) – здійснення навчання за певними темами-комплексами, що вміщують матеріал суміжних предметів.

Коли мова йде про розробників цих інноваційних систем, то треба згадати імена Дж. Дьюї – засновника педагогіки прагматизму в м. Чикаго, Е. Перкхерст – послідовниці ідей Дьюї та засновниці експериментальної школи в м. Дальтон, У. Кілпатріка – засновника «методу проектів» та інших, які розробляли свої теорії ще на початку минулого століття.

Таким чином, інноваційність в педагогічному процесі зводиться не стільки до розробки принципово нових методик навчання, скільки до пошуку нових способів запровадження існуючих у призмі соціокультурних, ментальних особливостей населення конкретної країни[5].

Сьогодні варто підняти питання про те, що саме ми можемо вважати інноваціями, оскільки більшість теорій та методик, на яких ґрунтуються так звані нетрадиційні технології навчання, як ми бачимо, були розроблені ще сто років тому. Це стосується, наприклад, «кейс-методу» (метод розгляду ситуативних вправ), який досі вважається однією з інноваційних технологій бізнес-освіти [6]. Насправді, даний метод був розроблений ще в 1908 році в Гарвардській школі бізнесу і став похідною емпіричної школи навчання в менеджменті. Метод передбачає розгляд аудиторією конкретних виробничих, управлінських, конфліктних ситуацій, що виникали на реальних підприємствах, фірмах.

Проте, до 90-х років минулого століття використання «кейс-методу» в економічній освіті на теренах України не могло мати місце через відсутність конкурентного ринкового середовища в секторі виробництва, а тому необхідності пошуку альтернативних рішень. І тільки з часом, з нового століття постало питання щодо запровадження кейс-методу у вищих навчальних закладах України.

На наш погляд, інновація полягала в тому, що ця робота проводилась на відтворення кейсів на вітчизняному матеріалі, а не на запозиченому з інших країн. Крім того, він запровадив оригінальну систему навчання та перенавчання педагогічних працівників, щодо складання ситуативних вправ. Кейс-метод краще відображає динамічний процес, який відбувається у виробництві товарів та послуг та реальну ситуацію на ринках продажу, тому він забезпечує включення емоційних сфер психіки того, хто навчається, активне функціонування його інтелектуальних і вольових сфер, сприяє формуванню стійкого інтересу до предмету.

Вища школа, для якої практика ведення дискусій в навчальній аудиторії не нова, сприйняла метод із задоволенням, але скоріше в якості допоміжного засобу засвоєння теоретичного матеріалу на ілюстративному прикладі. Хоча кейс-метод цілком підходить і для такої функції, проте, він може бути більш ефективним при поданні і розгляді матеріалу студентами на початку вивчення вагової теми чи навчального змістовного модуля. Тоді ситуація кейсу стає основою подальшого вивчення матеріалу: студенти самі будуть відчувати, яких знань їм не вистачає для прийняття рішень у заданій ситуації, тоді теорія набуватиме більшого зв'язку з практикою.

Закономірне питання: чому навчає кейс-метод? На сам перед, він навчає студента (майбутнього працівника) вмінню розпізнати проблему, оцінити варіанти її рішення, як відстоювати свою точку зору і, зрештою, не боятися запропонувати свій план керівництву. Це дуже важливо, бо ми готуємо спеціалістів, які повинні працювати в сучасних ринкових умовах і структурах. А саме, сьогодні керівників різних компаній, фірм, підприємств все більш цікавлять динамічні люди, які психологічно готові постійно вчитися, постійно удосконалюватися, пропонувати творчі, нестандартні рішення проблем. Наприклад, Світовий Банк пропонує оцінювати навички, які студенти отримують протягом свого навчання за трьома вимірами. Це здатність: - вирішати типову задачу; - застосувати певну методику для вирішення нової близької до типової задачі; - вибрати методику для вирішення нової непередбаченої задачі [7].

Коли ми дивимось на деякі інновації у сфері освіти, то перехід до них зовсім не визначає, що треба повністю забути про традиційні форми та методи навчання, які дуже схожі з сучасними інноваційними. Мова йде не лише про лекції, семінари, практичні заняття, але, в першу чергу, про «круглі столи», «ролеві», «ситуаційні», «ділові» ігри, тренінги та інші. Чомусь, на жаль, у наших навчальних розкладах вони є ще рідкими гостями. Пояснення цього дуже просте: у формуванні замовлень на підготовку відповідних спеціалістів та їх фінансування поки ще не беруть участь підприємці, фірмачі, тобто бізнес-структури, як це робиться у розвинутих країнах світу.

Саме на таких заняттях виникає необхідність широко використовувати сучасну інформаційну базу, що в свою чергу вимагає від вищого навчального закладу створення необхідних умов: наявність комп'ютерних класів, комп'ютерних центрів моделювання, електронних бібліотек, локальних комп'ютерних мереж з виходом до Інтернету тощо.

Другої проблемою встає проблема якості навчання за інноваційними формами та методиками. Тобто, не сама інновація нас турбує, а результат, якій ми можемо отримати від неї. Таким результатом введення інновації повинна бути більш висока якість навчання, яка може оцінюватися за різними критеріями: об'єктивними та суб'єктивними. На нашу думку, Болонська система оцінювання знань студентів дозволяє більш точно оцінити рівень знань наших вихованців, врахувати не тільки знання за програмами, але і виконання завдань даних на самостійну роботу. Наприклад, вчена рада Київського національного університету технологій та дизайну, проаналізувала результати впровадження нових методик навчання на інженерно-економічному факультеті на протязі останніх чотирьох років і пришла до висновку:

- зросла зацікавленість студентів до занять за новими методиками; - піднеслась активність студентів під час занять, оскільки, вони виступають не стільки слухачами та глядачами, але і активними

учасниками самого процесу навчання; - збільшилась кількість студентів у студентських наукових гуртках за обраними напрямками та число учасників студентських олімпіад, конференцій.

Ці показники можуть свідчити про підвищення якості навчання, оскільки в оцінку якості треба включати не тільки кількісні показники, а також активність, індивідуальну підготовку студента та його рейтинг, участь у науковій роботі, рівень вмінь та навичок спеціалістів, серед яких, на наше переконання, важливе місце займає вміння творчого неординарного підходу до вирішення практичних завдань тощо.

Для того, щоб нові інноваційні технології навчання запрацювали, необхідно вирішити ще два дуже важливі питання: 1) відповідне фінансове забезпечення впровадження інновацій в навчальний процес; 2) підготовку педагогічних кадрів до роботи в нових умовах. Виникає проблема готовності викладача до використання нововведень в навчальному процесі, не тільки в значенні здатності усвідомити нове дидактичне завдання, проаналізувати можливості нових видів навчально-пізнавальної діяльності, але передусім в значенні наявності у нього відповідного особистісного досвіду, широти розуміння проблем і осмислення власної готовності взяти участь в цьому процесі. У такій підготовці вирішальним є – підготовка до виконання функції режисера-постановника, організатора, але і співучасника навчального процесу, який будується як діалог тих, хто навчається, з пізнавальною реальністю, з іншими людьми, ведучого до збагачення їх особистісного досвіду.

Рішення зазначених проблем є актуальним не тільки в державних навчальних закладах, але в навчальних закладах інших форм власності. Безумовно, що перехід на інноваційну модель розвитку освіти, потребує більшої розумової діяльності від працівників освіти, додаткового навантаження на професорсько-викладацький склад, тому потребує перегляду нормативів навантаження, системи оплати праці, а саме головне, потребує перегляду державної політики фінансування потреб освіти. В розвинутих країнах доля витрат на освіту складає 10-11 відсотків від валового внутрішнього продукту, в Україні цей показник вдвічі менш.

Висновки

Поширення та впровадження інновацій у систему освіти викликане вимогами часу та інтеграційними процесами, які відбуваються у світовому освітньому просторі, зокрема, у Європейському, про що свідчать вимоги Болонської конвенції [8]. Це об'єктивний процес і тому національна вища освіта, будь-якої країни, повинна відповідати новим викликам, які з'являються у наш час, для того щоб не залишитися на обочині цивілізації.

Інноваційність в педагогічному процесі зводиться не стільки до розробки принципово нових методик навчання, скільки до пошуку нових способів запровадження існуючих у призмі соціокультурних, ментальних особливостей населення конкретної країни.

Проблема зростання ефективності освіти, підняття її до світового рівня та подальший її розвиток на основі інноваційного підходу – це проблема, яка потребує комплексних і системних змін в багатьох галузях господарства та політиці держави.

Безумовно, інноваційні підходи в освіті повинні піднімати рівень знань, вмінь та навичок спеціалістів, серед яких, на наше переконання, важливе місце займає вміння творчого неординарного підходу до вирішення практичних завдань. Таку мету можна досягнути тільки, використовуючи розвиваючий метод в процесі навчання при оволодінні різними спеціальностями.

Інноваційність в педагогічному процесі зводиться не стільки до розробки принципово нових методик навчання, скільки до пошуку нових способів запровадження вже існуючих методик навчання крізь призму соціокультурних, ментальних особливостей населення конкретної країни.

Педагогічна наука повинна першою в навчальному процесі застосовувати інноваційні підходи при викладанні тих чи інших дисциплін, аби прививати майбутнім спеціалістам смак до пошуку інновацій в будь-якої галузі, починаючи зі студентської аудиторії та подальшому впровадженню інноваційних підходів у своєї практичної діяльності. Мова їде про мотивацію людини до інноваційної діяльності, починаючи з перших кроків у навчанні майбутнім професіям. Тобто, інноваційний підхід, до будь-якої справи, інноваційне мислення повинні стати способом життя сучасної людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова ВР України від 03.06 2010 року №2310-VI О прийнятті за основу Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики».
2. Матеріали VII Міжнародної науково-методичної конференції «Менеджмент якості освіти і новітні технології навчання у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». – К.: МНТУ, 2010.
3. Богданова І.М. Педагогічна інноватика, -О.: ТЕС, 2000.
4. Педагогіка вищої школи. –К.: Знання, 2007.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. –К., 2004.
6. Шеремета П.М., Каніщенко Л.Г. Кейс-метод.: - К.: ЦІР, 1999.
7. From Plan to Market. Word Development Report 1996, published for the Word Bank by Oxford University Press, p.124-125.
9. Болонська конвенція. www.mon.gov.ua

Надійшла 15.07.2010

УДК 677.055.5

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ТРИВИМІРНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН З ТЕХНОЛОГІЙ ТРИКОТАЖНОГО ВИРОБНИЦТВА

Т.В. ЄЛІНА, С.Ю. БОБРОВА, Л.Є. ГАЛАВСЬКА

Київський національний університет технологій та дизайну

У статті розглянуті питання створення та використання тривимірних геометричних моделей об'єктів навчального процесу у викладанні дисциплін з технологій трикотажного виробництва

Відомо, що застосування комп'ютерних технологій в навчальному процесі суттєво підвищує ефективність навчання, якість знань та навичок, що набуваються, створює передумови для організації дистанційного навчання та застосування індивідуального підходу до особливостей сприйняття інформації різними студентами.

Оскільки для кожної людини ведучим є певний вид сенсорної модальності (основного каналу сприйняття інформації), одні студенти легше засвоюють відеоінформацію, для інших більш важливу